

Hållbarhet

Uppdrag - Organisation - Arbetssätt

Capio S:t Görans Sjukhus Hållbarhetsprogram för 2017-2020 fokuserar på att vi aktivt ska bidra till ett ekologiskt hållbart samhälle och en god livsmiljö för nuvarande och kommande generationer. Vår utgångspunkt är därför att arbeta med de områden där vår miljöpåverkan är som mest betydande men även där vi har störst möjlighet att bidra, både ur ett samhälls- och hållbarhetsperspektiv.

Sjukhuset har en egen hållbarhetsgrupp som leds av hållbarhetschefen. Samtliga kliniker är representerade i gruppen och likaså nyckelpersoner som t.ex. hygiensjuksköterska, patientkostcontroller, representant från IT, Informationsavdelningen, vårdenhetschefgruppen och sjukhusets ledningsgrupp. Hållbarhetsgruppen arbetar årligen fram en hållbarhetsverksamhetsplan som utgår från sjukhusets verksamhetsplan och Hållbarhetsprogram 2017-2020.

Aktiviteter 2018

Under året genomfördes en rad övergripande aktiviteter för att underlätta genomförandet av de mål som finns i Hållbarhetsprogrammet för 2017-2020.

- En årlig verksamhetsplanering för hållbarhet med nyckelpersoner från verksamheten genomfördes.
- För att minska produkternas och varornas miljö- och klimatpåverkan beaktas alltid produkternas hela livscykel.
- Vi har fortsatt arbetet med att få med hållbarhetsperspektivet i alla flöden på sjukhuset.
- Klimatsmart vecka genomfördes i början av året, som främst fokuserade på patientkosten och hur vi kan minska dess miljöpåverkan och matsvinnet.
- Under hösten hade vi vår årliga hållbarhetsmånad på temat energi, klimatsmart kost, matsvinn och riskavfall.
- Vi har fortsatt att arbeta för en säkrare och mer kostnadseffektiv läkemedelshantering som bl.a. minskar kassationen av läkemedel. Vi utbildar läkare, chefer, läkemedelsansvariga sjuksköterskor och hållbarhetsinformatörer i läkemedels miljöeffekter. I övrigt se Läkemedelsgruppens verksamhetsblad.

Resultat

Livsmedel/Måltider

Capio S:t Görans Sjukhus mål är att 2018 ska 40 procent av verksamhetens livsmedel vara baserade på ekologiskt framställda produkter. Som ett led i detta har vi under året fortsatt att byta ut flera livsmedel till ekologiska alternativ. Nedan redovisas resultat för perioden 2015 till 2018.

Ekologiska livsmedel i förhållande till den totala volymen av livsmedel	2018	2017	2016	2015
i procent	41,7%	35%	36%	31%

Andelen mat som slängs per portion ska minska jämfört med 2017, för att vi ska nå målet att maximalt 15 procent av portionsvikten slängs 2020. Andelen mat som slängdes 2018 var i snitt 107,94 gram per portion vilket motsvarar 26,7 procent. För att få patienterna att äta mera mat och därmed minska risken för sjukdomsrelaterad undernäring samt minska matsvinnet infördes under hösten E-kost¹ på samtliga avdelningar.

Under hösten togs "bubbelvatten på flaska" bort och ersattes med Soda Stream. En miljöbesparing med cirka 56 920 CO2 per år.

(¹ E-kost: Energi- och proteinrik kost- En kost som ger minst lika mycket energi och helst extra protein i mindre serveringsportion jämfört mot en normalportion, för att kunna tillgodose behovet av energi, protein och andra näringsämnen.)

Klimatkompenserar

Som en del i vårt arbete kring att kompensera för sjukhusets negativa klimatpåverkan har vi under 2018 fortsatt vårt samarbete med WaterAid, som verkar i några av världens fattigaste och mest marginaliserade samhällen med målet att alla människor överallt ska ha tillgång till rent vatten, sanitet och hygien till år 2030.

Läkemedel

Capio St Görans sjukhus följer fem substanser som ingår i SLLs förteckning över miljöbelastande läkemedel: Citalopram (recept), Diklofenak (recept), Ciprofloxacin (recept och slutenvård), Felodipin (recept), Venlafaxin (recept). Målet är att minska användningen av substanserna men samtidigt måste den medicinska nyttan vägas in. Sjukhusets läkemedelsgrupp följer användningen och varje klinik får återkoppling varje kvartal via sitt styrkort.

Följsamhet vid receptförskrivning till Kloka listan från SLLs

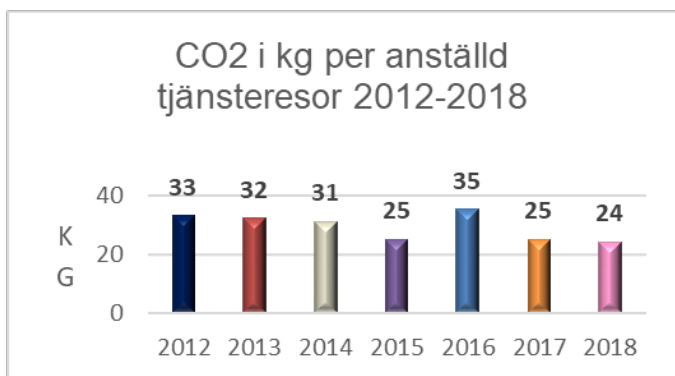
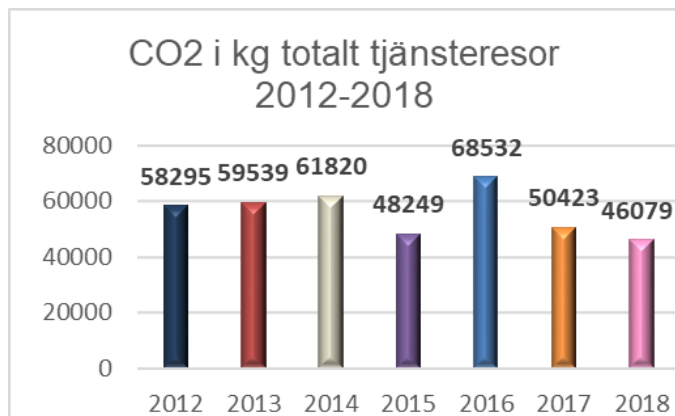
uppföljningsportal läkemedel följs och återkopplas till respektive klinik varje kvartal via styrkortet.

Sjukhuset har sedan flera år två läkemedelsautomater för s.k. sällanläkemedel i syfte att minska kassation genom gemensamma lager för hela sjukhuset. Under 2018 infördes två läkemedelsautomater för narkotiska preparat på Hjärt- respektive Akutmedicinliniken för att öka säkerhet och minska svinn. I övrigt se Läkemedelsgruppens verksamhetsblad.

Transporter

Capio S:t Görans Sjukhus har som mål att minska varutransporterna till/från sjukhuset, en aspekt som vägs in i alla processer där det förekommer varutransporter.

Som ett alternativ till tjänsteresor används ofta distansmöten med stöd av videokonferens eller telemöte, vilket har medfört att koldioxidutsläppet för tjänsteresor under 2018 har minskat från 25 kg till 24 kg per anställd och år.

Produkter

Vi arbetar förebyggande för att minska inköpen samt förbrukningen av material, och prioriterar flergångsmaterial framför engångsmaterial där det är möjligt. Vi byter också till mer miljö- och klimatsmarta materialslag där det är görbart. När en produkt är förbrukad säkerställs största möjliga materialåtervinning genom en effektiv avfallshantering.

Arbetet med inventeringslistan över PVC-produkter sker fortlöpande, och i de fall det är möjligt ersätts dessa produkter

med PVC-fria alternativ. Ytterst få PVC-produkter finns kvar. Målet med att inga vinylhandskar ska köpas in uppnåddes under 2018.

Biobaserade engångsskyddsförkläden implementerades på hela sjukhuset.

Avfall

Fr.o.m. december 2016 återvinns all patientmat till biogas. P.g.a. brist på utrymme för en egen matavfallskvärgång med tillhörande biogastank och tvättmöjlighet av kärl, slöts ett avtal med Rosenlunds centralkök om att ta emot och hantera matavfallet från hela S:t Görans sjukhusområde. Ingen negativ miljöpåverkan på fler transporter har uppstått eftersom matavfallet kan inkluderas i redan befintliga varutransporter mellan Rosenlund och S:t Görans Sjukhus lastkaj.

Källsorterat avfall i kg	2018	2017	2016	2015	2014
per patient och vård dygn	3,9kg	3,9kg	3,8kg	3,4kg	3,1kg

Aktiviteter 2019

- Fortsatt utfasning av PVC.
- Fortsatt arbete med att minska miljöpåverkan av engångs- och flergångsmaterial.
- Fortsatt arbete med att välja livsmedel och råvaror som har en mindre klimatpåverkan.
- Öka andelen ekologiska livsmedel för att nå målvärdet 50 procent 2020.
- Fortsatt arbetet med att minska matsvinnet för att nå målvärdet att maximalt 15 procent av portionsvikten slängs 2020, samt att det totala matsvinnet ska ha minskat med 40 procent 2020 jämfört med 2017.
- Minska miljöpåverkan från textilier så att vi bl.a. når målvärdet att andelen textilier som är uteliggande i verksamheten i mer än 30 dagar ej ska överstiga 30 procent.
- Fortsatt arbete med att minska transporter till/från sjukhuset och tjänsteresor.
- Fortsatt arbete med att minska energiförbrukningen.

Kontaktpersoner

Eva Öhrn, hållbarhetschef
Epost: eva.ohrn@capiostgoran.se